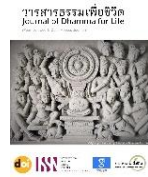

วารสารธรรมเพื่อชีวิต

JOURNAL OF DHAMMA FOR LIFE

ISSN: 2822-048X

<https://soo8.tci-thaijo.org/index.php/dhammalife/index>

Original Research Article

Correction, Treatment, and Rehabilitation of Youth in Quarrel Cases in Samut Sakhon Juvenile and Family Court: The Study of Section 132

การแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเยาวชนในคดีทะเลาะวิวาท

ในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสมุทรสาคร: ศึกษามาตรา 132

Soracit Phungsuk¹, Korn Kangsadanporn^{2*}สรลลิตี พึ่งสุข¹, กรณ์ กังสดารพร^{2*}

ARTICLE INFO

Name of Author & Corresponding Author: *

1. Soracit Phungsuk*

สรลลิตี พึ่งสุข

สาขาวิชานำทางสังคม ธุรกิจและการเมือง

วิทยาลัยผู้นำและนวัตกรรมสังคม

มหาวิทยาลัยรังสิต

Program in Leadership in Society,

Business and Politics, College of

Leadership and Social Innovation,

Rangsit University, Thailand.

Email: soracit@yahoo.com

2. Korn Kangsadanporn

กรณ์ กังสดารพร

สาขาวิชานำทางสังคม ธุรกิจและการเมือง

วิทยาลัยผู้นำและนวัตกรรมสังคม

มหาวิทยาลัยรังสิต

Program in Leadership in Society,

Business and Politics, College of

Leadership and Social Innovation,

Rangsit University, Thailand.

Email: korn.kang@gmail.com

คำสำคัญ:

การแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กและเยาวชน; คดีทะเลาะวิวาท; มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา มาตรา 132; ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสมุทรสาคร

Keywords:

Correction Treatment Rehabilitation of Children and Youth; Quarrel Cases, Special Measures In Lieu of Criminal Proceedings Under Section 132; Samut Sakhon Juvenile and Family Court

ABSTRACT

This research aims to study the method for correcting, treating, and rehabilitating children and youth who committed crimes related to quarrels according to Section 132 in Samut Sakhon Juvenile and Family Court, and to present the success factors of this process. This qualitative study collected data through in-depth interviews, together with group discussions, i.e., children or youth who committed crimes, families, psychologists, Juvenile and Family Court Counselors, and the judge. The results of the study found that the methods for correcting, treating, and rehabilitating juvenile delinquency in quarrel cases according to Section 132 begin with (1) finding the real cause by building good relationships between counselors and children and families because children brought to court often experience anxiety and stress may not dare to speak. Therefore, it was necessary to have skills in building confidence to calm children and parents and feel safe in providing information. (2) Straight to the point, counselors and psychologists planned together for corrections and therapy for children by examining information and planning solutions for the child, family, and environment, e.g., friends, society, school, etc. (3) Finding a way to help, counselors and psychologists assisted in creating a network to schools, companies and hospitals. (4) Monitoring the process and after, children and families must receive counseling at least once a month, along with follow-up through LINE group for success factors. It consisted of psychologists, counselors, and families. In addition, there are supporting factors by various

Article history:

Received: 28/07/2024

Revised: 10/09/2024

Accepted: 13/12/2024

Available online: 26/03/2025

How to Cite:

Phungsuk, S. & Kangsadanporn, K. (2025) Correction, Treatment, and Rehabilitation of Youth in Quarrel Cases in Samut Sakhon Juvenile and Family Court: The Study of Section 132. *Journal Dhamma for Life*, 31(1), 568-578.

programs of the Juvenile and Family Court as well as networks of educational institutions, private organizations, and community leaders where children and families live. The LINE application also had an important role as a tool for communicating behavior change, including being a channel for quick and flexible advice. Suggestions for the government sector, especially organizations related to the family institution, included: urgently promoting and providing knowledge on raising children and teenagers to families; and proposing the continuation of research to create knowledge in correction, treatment, and rehabilitation for children and youth in various offenses.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาท ตามมาตรา 132 ในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสมุทรสาคร และเพื่อนำเสนอปัจจัยความสำเร็จของกระบวนการดังกล่าว โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพและเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก ร่วมกับการสนทนากลุ่ม เช่น เด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิด ครอบครัว นักจิตวิทยาประจำศาลเยาวชนและครอบครัว ผู้ให้คำปรึกษาประจำศาลเยาวชนและครอบครัว และผู้พิพากษา ผลการศึกษาพบว่าวิธีการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาท ตามมาตรา 132 เริ่มจาก 1) การค้นหาสาเหตุที่แท้จริง เช่น การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับเด็กและครอบครัว เด็กที่ถูกจับมาศาลมักมีความวิตกกังวลและเครียด ทำให้ไม่กล้าพูด จึงจำเป็นต้องมีทักษะในการสร้างความเชื่อมั่น เพื่อให้เด็กและพ่อแม่รู้สึกปลอดภัยในการให้ข้อมูล 2) การแก้ไขที่ตรงจุด ผู้ให้คำปรึกษาร่วมกับนักจิตวิทยาวางแผนแก้ไขและบำบัดเด็ก โดยตรวจสอบข้อมูลและวางแผนแก้ไขทั้งที่ตัวเด็ก ครอบครัว และสภาพแวดล้อม เช่น เพื่อน สังคม โรงเรียน เป็นต้น 3) หาวิธีการช่วยเหลือ ด้วยการสร้างเครือข่ายไปยังโรงเรียน สถานประกอบการ และโรงพยาบาล เป็นต้น 4) การติดตามผลระหว่างกระบวนการและหลังกระบวนการ เช่น เด็กและครอบครัวเข้ารับคำปรึกษาอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ร่วมกับการติดตามผ่าน Line กลุ่ม สำหรับปัจจัยความสำเร็จ ประกอบด้วยปัจจัยหลัก คือ บุคลากรในศาล เช่น นักจิตวิทยาและผู้ให้คำปรึกษา และครอบครัว นอกจากนี้มีปัจจัยสนับสนุน คือ โครงการต่าง ๆ ของศาลเยาวชนและครอบครัว ตลอดจนเครือข่ายสถาบันการศึกษา องค์กรเอกชน และผู้นำชุมชนที่เด็กและครอบครัวอาศัยอยู่ และแอปพลิเคชัน LINE ซึ่งเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม รวมถึงเป็นช่องทางการให้คำปรึกษา แนะนำที่รวดเร็วและคล่องตัว โดยมีข้อเสนอแนะคือ ภาครัฐโดยเฉพาะองค์กรที่เกี่ยวข้องกับสถาบันครอบครัว แรงส่งเสริมและให้ความรู้ด้านการเลี้ยงดูเด็กและวัยรุ่นให้กับครอบครัวอย่างเร่งด่วน และเสนอให้มีการต่อยอดการวิจัยเพื่อสร้างความรู้ในการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ในคดีการกระทำความผิดต่าง ๆ ให้มากขึ้น

บทนำ

พระราชดำรัสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศร รามาธิบดี จักรีนฤพดินทรสยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 ทรงมีพระบรมราโชวาทพระราชทานในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์วันที่ 18 กันยายน 2504 ความตอนหนึ่ง

“...การดำเนินชีวิตโดยใช้วิชาการอย่างเดียวยังไม่เพียงพอ จะต้องอาศัยความรู้รอบตัวและหลัก ศีลธรรมประกอบด้วย ผู้ที่มีความรู้ดีแต่ ขาดความยั้งคิด นำความรู้ไปใช้ในทางมิชอบ ก็เท่ากับเป็นบุคคลที่เป็นภัยแก่สังคมของมนุษย์...”

จากพระบรมราโชวาทดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิ พลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรามาธิบดี จักรีนฤพดินทรสยามินทราธิราชบรมนาถบพิตร รัชการที่ 9 ให้ความสำคัญกับการดำเนินชีวิตด้วยหลักธรรม กล่าวคือการอยู่ร่วมกับสังคมอย่างมีความสุข อันหมายถึง การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ซึ่งสอดคล้องกับ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ที่มีเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพคนและความเข้มแข็งของชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) ซึ่งรัฐบาลได้มุ่งเน้นการพัฒนาประเทศ โดยตั้งเป้าให้เป็นประเทศไทย 4.0 ที่มีเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม 4.0 เป็นฐานหลัก (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และคณะ, 2559; สีนธะวา คามดิษฐ์, 2559; สมพร โกมารทิต, 2559; อังศิริศรีภคการ, 2559; ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์, 2559; ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, 2560) นอกจากนี้แผนเศรษฐกิจดังกล่าว รัฐบาลยังมีนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติฉบับที่ 12 (2560-2561) เกี่ยวกับคุณภาพของมนุษย์ซึ่งเป็นปัจจัยและผลลัพธ์ที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาประเทศ

การเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมไทยในทุกด้านอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ส่งผลกระทบต่อคนในสังคม รวมถึงเด็กและเยาวชน และก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งปัญหาความขัดแย้ง การทะเลาะวิวาท และการใช้ความรุนแรงของเด็กและเยาวชน ถือว่าเป็นปัญหาที่สำคัญที่บุคคลในกระบวนการยุติธรรมและบุคคลที่เกี่ยวข้องควรให้ความสนใจ เนื่องจากทุกคนต่างรู้ดีกันว่าอนาคตของประเทศขึ้นอยู่กับเด็กและเยาวชนที่จะต้องเติบโตขึ้นมาเป็นผู้ใหญ่ และเป็นกำลังสำคัญที่จะพัฒนาประเทศต่อไป หากแม้เด็กและเยาวชนเติบโตขึ้นมาอย่างไม่มีคุณภาพ ขาดคุณธรรม จริยธรรมแล้ว และการจัดการกับอาชญากรรมตนเองด้วยความยับยั้งชั่งใจ อนาคตของประเทศคงไม่สามารถพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าได้เท่าที่ควร

ดังนั้น เด็กและเยาวชนจึงเป็นทรัพยากรบุคคลที่ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาให้เหมาะสมกับการที่จะเป็นผู้ก้าวเข้าไปรับผิดชอบสังคมในอนาคต ซึ่งปัจจุบันปัญหาความรุนแรงจากการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของเยาวชน กำลังทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยรูปแบบของการก่อเหตุทะเลาะวิวาทนั้นได้มีการพัฒนาความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ มีการใช้อาวุธที่รุนแรง เช่น อาวุธปืนหรืออาวุธมีด วัตถุระเบิด อาวุธปืนปากกา การดัดแปลงอุปกรณ์การเรียนมาใช้เป็นอาวุธ และผลที่ตามมาคือการทะเลาะวิวาทในแต่ละครั้งมักจะมีผู้บาดเจ็บหรือแม้กระทั่งเสียชีวิต และรูปแบบการทะเลาะวิวาทนั้นมักจะเกิดขึ้นในที่สาธารณะ เช่น ห้างสรรพสินค้า ป้ายรถประจำทาง บนรถประจำทาง เวทีคอนเสิร์ต โต๊ะสนุกเกอร์ ตลาด หรือบริเวณหน้าโรงเรียน เป็นต้น ซึ่งทำให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือประชาชนทั่วไปได้รับบาดเจ็บไปด้วย (รุจิราพร หงส์ทอง, 2550, ธรรมนูญภรณ์ โสภณพัฑฒ, 2557)

ในขณะที่ นพพล กรรณิกา (2552) เห็นว่าปัญหาเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาทของเด็กและเยาวชน

เกิดจากแรงขับเคลื่อนที่อยู่เหนือภาวะความถูกต้องทางศีลธรรม ด้วยปัจจัยภายในที่เป็นตัวต้นเหตุ ความอยากรได้ อยากมีและอยากเป็น ที่ปราศจากปัญญาเป็นตัวควบคุม และเกิดจากปัจจัยภายนอกที่เป็นแรงกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมความรุนแรง ซึ่งผลการสำรวจพบว่าสถานการณ์การใช้ความรุนแรงในกลุ่มเด็กและเยาวชน

ร้อยละ 60.8 พบเห็นภาพการใช้อาวุธ เช่น อาวุธปืน มีด ทำร้ายกันบ่อย ๆ รองลงมาคือ ร้อยละ 57.5 พบเห็นภาพการต่อสู้ทำร้ายร่างกายกันบ่อย ๆ ร้อยละ 51.4 พบเห็นภาพของสงครามและการฆาตกรรมบ่อย ๆ เห็นการพูดจาหยาบคาย ด่าทอโต้เถียงกัน การทะเลาะวิวาทของคนในครอบครัว รวมถึงการทำกิจกรรมที่ไม่สร้างสรรค์ เช่น เล่นเกมคอมพิวเตอร์หรือเกมออนไลน์ประเภทเกมต่อสู้ ต้มสุราหรือของมีเมา เทียวกลางคืน หนีเรียน เล่นการพนัน เข้าร่วมกับกลุ่มเพื่อนบุกยกพวกตีกัน ทะเลาะวิวาทกับผู้อื่นโดยใช้กำลัง ใช้สิ่งเสพติดประเภทต่าง ๆ และทะเลาะกับผู้อื่นโดยใช้อาวุธ จากผลการสำรวจบ่งชี้ถึงพฤติกรรมความรุนแรงของวัยรุ่นที่นับวันจะเสื่อมลงและมีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงมากขึ้น

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าสาเหตุการเกิดปัญหาความรุนแรงของเด็กและเยาวชนรวมถึงวัยรุ่นส่วนหนึ่งเกิดจากการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยการมอมเมาเพเลิดเพลินสนุกสนานกับสิ่งอำนวยความสะดวกในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้ขาดการควบคุมตนเองอันเนื่องมาจากการถูกรอบงำด้วยมรสุมของอบายมุขและวัตถุนิยม ทำให้ไม่สามารถบังคับตนเองให้กระทำคุณงามความดีได้ (สมทรัพย์ สุขอนันต์, 2546; กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม, 2548; พระสรวิชัย อภิปัญญา และ นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ, 2553) และปัญหานี้ส่งผลกระทบต่อสังคมทั้งในด้านความปลอดภัยของชีวิต ความเสียหายต่อทรัพย์สินสาธารณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ส่งผลกระทบต่อตัวเยาวชนเหล่านั้นในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นผลการศึกษาหรือในด้านสุขภาพจิตของเด็กที่อาจจะเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางก้าวร้าว รุนแรง ซึ่งอาจจะนำไปสู่การเป็นอาชญากรในที่สุด หากปัญหาดังกล่าวไม่ได้รับการป้องกันและแก้ไขอย่างถูกวิธี (เฉลย คงปริพันธ์, 2544)

ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่สถาบันต่าง ๆ ในสังคมต้องทบทวนเกี่ยวกับพื้นฐานโครงสร้างการอบรมเลี้ยงดู การให้การศึกษา การสร้างกิจกรรมพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ครบวงจร โดยเฉพาะสถาบันครอบครัวเป็นสถาบันแรกของสังคมมนุษย์ ที่เป็นบ่อหล่อหลอมทรัพยากรบุคคลอันทรงคุณค่าของสังคม ผู้ปกครอง ต้องให้การศึกษาอบรมสั่งสอนและส่งเสริมให้เยาวชนได้แสดงออกทางศีลธรรมที่ถูกต้องและส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมให้มาก (พระสรวิชัย อภิปัญญา และนิเวศน์ วงศ์สุวรรณ, 2553) โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ที่เติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยีดิจิทัลโซเชียลมีเดีย และการเข้าถึงข้อมูลสื่อสารได้อย่างไร้พรมแดน จึงสมควรที่ต้องมีการทบทวนเกี่ยวกับมาตรการการป้องกันแก้ไขปัญหาคาใจทะเลาะวิวาทของเยาวชนด้วยพุทธวิธี โดยพัฒนารูปแบบ วิธีการ และสร้างสรรค์นวัตกรรมองค์ความรู้ปลูกจิตสำนึก และพฤติกรรมของเยาวชนในสถานศึกษาที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21

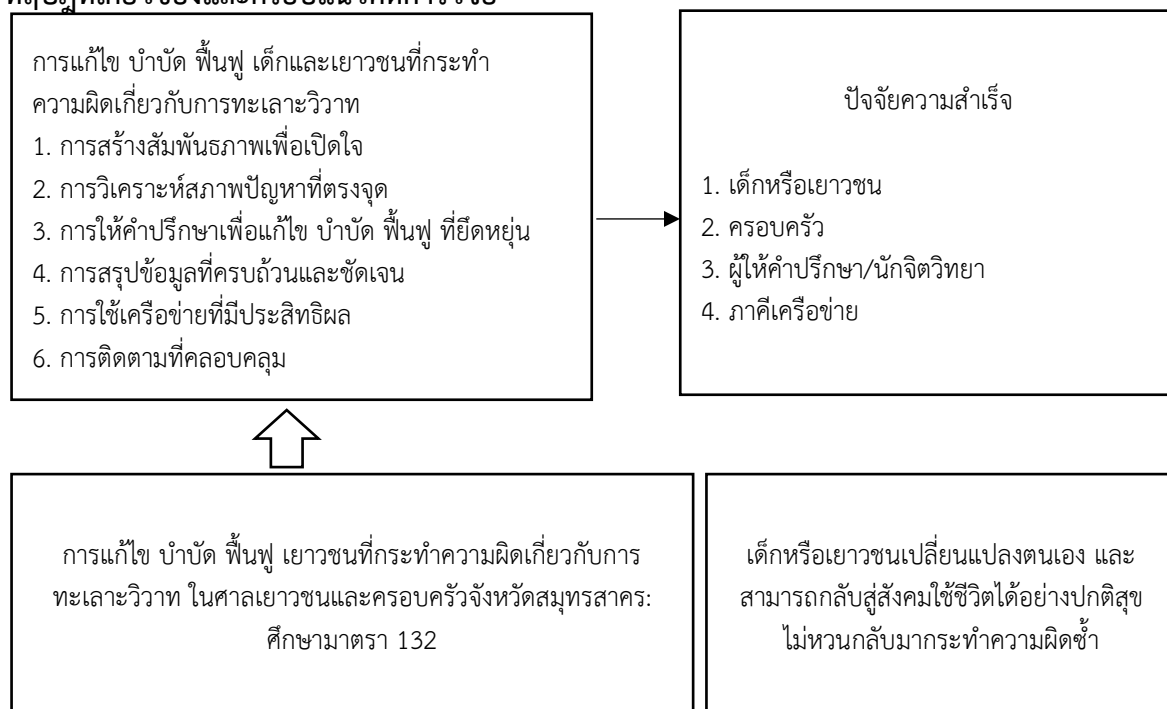
พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553

ได้ตราขึ้นตามแนวคิดกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ ที่มุ่งแก้ไข บำบัด พื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดหรือหลงผิด ให้กลับตัวกลับใจมาเป็นคนดีของสังคมและใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยไม่หวนกลับมากระทำความผิดซ้ำ โดยการพิจารณาพิพากษาคดีอาญาสำหรับเด็กและเยาวชนตามพระราชบัญญัติฯ ได้กำหนดให้ใช้มาตรการพิเศษสำหรับเด็กและเยาวชน ซึ่งมีทั้งกระบวนการก่อนฟ้อง มาตรา 73 วรรคท้าย และมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดีตามมาตรา 132 ซึ่งเป็นมาตรการที่ศาลพิจารณาแล้วเห็นว่ายังไม่ควรมีคำพิพากษาเพราะเห็นว่า เด็กหรือเยาวชนมีพฤติการณ์ในการกระทำความผิดไม่เป็นภัยร้ายแรงและจากการพิจารณารายงานผลการแก้ไข บำบัด พื้นฟูเด็กและเยาวชนในชั้นก่อนฟ้องพบว่ามีความโน้มเอียงเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น หรือจากคำเสนอของศูนย์ให้คำปรึกษาฯ หรือตามรายงานการสืบเสาะข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนของผู้อำนวยการสถานพินิจว่า พฤติการณ์แห่งคดียังไม่สมควรที่จะมีคำพิพากษา

ศาลอาจสั่งให้เด็กและเยาวชนนั้นเข้ากระบวนการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูแทนคำพิพากษาตามมาตรา 132 ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักที่เป็นนักจิตวิทยาประจำศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า “คดีทะเลาะวิวาทของเด็กและเยาวชนในจังหวัดเป็นคดีที่เข้าสู่ศาลเยอะพอสมควร และส่วนใหญ่แล้วจะถูกจับมาเป็นกลุ่ม ที่มีลักษณะเป็นรายบุคคลก็มีแต่จะน้อยกว่า เพราะเด็กมักจะทะเลาะวิวาทกันเป็นกลุ่ม ซึ่งหากศาลพิจารณาแล้วเห็นสมควรให้เข้ามาตรการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูตามมาตรา 132 แทนการพิพากษาคดี เด็กก็จะต้องเข้ามาที่ศูนย์ให้คำปรึกษา และก็จะพบกับนักจิตวิทยาและผู้ให้คำปรึกษา เด็กจะอยู่กับเราและปฏิบัติตามเงื่อนไขทั้งกิจกรรมและเวลาที่ศาลสั่งมา ถ้าเฉลี่ยก็ต้องมี 1 ปี โดยภายใน 1 ปี ที่เด็กเข้าสู่กระบวนการ หน้าที่พวกเราคือต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติ พฤติกรรมของเด็ก ถ้าคดีทะเลาะวิวาทก็ต้องพัฒนาเรื่องการควบคุมอารมณ์เข้าไป ด้วย แต่ให้พูดก็ง่ายพูดง่าย แต่การปฏิบัติจริงค่อนข้างยากและซับซ้อนมาก เพราะเป้าหมายที่พวกเราวางไว้คือภายในระยะเวลาที่กำหนด เราต้องทำให้เด็กปรับเปลี่ยนตัวเองให้ได้ และส่วนใหญ่ก็ทำได้นะ จะบอกว่าเกือบทั้งหมดก็ได้ เพราะผู้ให้คำปรึกษา ของเรามีวิธีการให้คำปรึกษาแนะนำเด็กที่ดี และมีความตั้งใจจริง ๆ “

จากที่มาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาท ในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสมุทรสาคร ตามมาตรา 132 ว่ามีวิธีการในการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูอย่างไร รวมถึงอะไรคือปัจจัยความสำเร็จที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนปรับเปลี่ยนตนเอง ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อการเผยแพร่วิธีการและปัจจัยความสำเร็จต่อผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด ได้แก่ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด รวมถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครู ให้ตระหนักถึงความสำคัญและมีแนวทางในการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู รวมถึงการป้องกันเด็กและเยาวชนไม่ให้กระทำความผิดเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาท

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาวิธีการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาท ตามมาตรา 132 ในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อนำเสนอปัจจัยความสำเร็จของกระบวนการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาท ตามมาตรา 132

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ เด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิด จำนวน 2 ราย ครอบครัวของเด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิด จำนวน 2 ราย นักจิตวิทยาประจำศาลเยาวชนและครอบครัว จำนวน 3 ราย ผู้ให้คำปรึกษาประจำศาลเยาวชนและครอบครัว จำนวน 2 ราย และผู้พิพากษา จำนวน 1 ราย โดยมีพื้นที่การศึกษา คือ ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสมุทรสาคร และใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นเครื่องมือสำหรับการวิจัย ซึ่งออกแบบโครงสร้างคำถามการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง อันเป็นแบบสัมภาษณ์ที่ไม่มีการกำหนดโครงสร้างของข้อคำถามที่มีความชัดเจนตายตัว โดยเป็นแต่เพียงการกำหนดแนวข้อคำถามแบบเปิดกว้าง หรือเป็นการใช้แบบสัมภาษณ์ปลายเปิด ซึ่งเป็นกระบวนการวิจัยที่มีผลทำให้ข้อคำถามมีความยืดหยุ่นและเปิดกว้าง เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข้อเท็จจริงที่มีความหลากหลายในมิติต่าง ๆ ทั้งมิติของความลึกและมิติของความกว้างในเรื่องที่ทำการวิจัย จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากแหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มมาวิเคราะห์เพื่อเขียนสรุปผลการวิจัยเชิงพรรณนา และนำเสนอวิธีการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาท ตามมาตรา 132 ในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสมุทรสาคร รวมถึงปัจจัยความสำเร็จของกระบวนการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาท ตามมาตรา 132 ต่อไป

ผลการวิจัย

1. วิธีการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาท ตามมาตรา 132

จากการศึกษาพบว่าวิธีการให้คำปรึกษาสำหรับแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาท ตามมาตรา 132 ในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสมุทรสาคร มี 4 ขั้นตอนสำคัญดังนี้

1.1 การค้นหาสาเหตุที่แท้จริง โดยผู้ให้คำปรึกษาและนักจิตวิทยาจะต้องมีทักษะในการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งจะทำให้เด็กและครอบครัว เชื่อมั่นและให้ข้อมูลที่เป็นจริงและเป็นประโยชน์ เนื่องจากการที่เด็กถูกจับมาศาล เด็กจะเกิดความวิตกกังวลสูง เกิดความเครียด ไม่กล้าพูด หรือถ้าพูดก็กลัวว่าจะพูดแล้วมีผลต่อการพิจารณาคดี ดังนั้น การค้นหาสาเหตุที่แท้จริงจึงเริ่มต้นจากการสร้างสัมพันธภาพที่ดีของผู้ให้คำปรึกษาและนักจิตวิทยา เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นจริง

1.2 การแก้ไขที่ตรงจุด หากผู้ให้คำปรึกษาได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเพียงพอ ก็จะนำข้อมูลมาวางแผนการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู ร่วมกันกับนักจิตวิทยาที่ทำการคัดกรองมาเบื้องต้น ตรวจสอบว่าข้อมูลตรงกันหรือไม่

และสามารถวางแผนแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูตรงจุดไหน เช่น ต้องแก้ไขที่ตัวเด็กเอง หรือแก้ไขที่ครอบครัว หรือแก้ไขที่สภาพแวดล้อม เช่น เพื่อน สังคม โรงเรียน ซึ่งในบางครั้งต้องแก้ไขทั้งหมด หรือในบางกรณีก็อาจแก้ไขแค่บางส่วน

1.3 หาวิธีช่วยเหลือ เกิดจากความทุ่มเทและเสียสละของผู้ให้คำปรึกษาและนักจิตวิทยา

ซึ่งจะต้องเป็นผู้มีประสบการณ์สูงและช่วยเหลือด้วยจิตสงเคราะห์อย่างแท้จริง เช่น เด็กมีปัญหาด้านการเรียน ก็ให้คำแนะนำและส่งเสริมศักยภาพเด็กให้เรียนได้ดี หากพบว่าเด็กมีปัญหาด้านการทำงาน ก็ให้คำแนะนำและสนับสนุนให้เด็กได้ทำงาน หรือหากพบว่าเด็กมีปัญหาด้านยาเสพติดอาจส่งบำบัดยาเสพติด บำบัดจิตเวช รวมถึงต้องค้นหาและสร้างแรงจูงใจให้เด็กเลิกใช้สารเสพติด เป็นต้น ทั้งนี้กระบวนการดังกล่าวอาจใช้เวลาถึง 6 เดือนหรือ 1 ปี ตามคำสั่งศาล ดังนั้น ผู้ให้คำปรึกษาและนักจิตวิทยา จึงต้องหาวิธีช่วยเหลือ เช่น การสร้างเครือข่ายในโรงเรียน สถานประกอบการ โรงพยาบาล รวมถึงการส่งเด็กและครอบครัวเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ที่ศาลจัดขึ้น เช่น โครงการครอบครัวสัมพันธ์ โครงการครอบครัวอุ่นใจได้ลูกหลานคืน โครงการเยาวชนห่างไกลยาเสพติด โครงการฝึกวินัย และโครงการฝึกอาชีพ เป็นต้น

1.4 การติดตามผล การติดตามผลระหว่างกระบวนการและหลังกระบวนการ โดยให้เด็กและครอบครัวเข้ามารับคำปรึกษาเดือนละ 1 ครั้ง อย่างไรก็ตาม ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสมุทรสาคร ได้มีการติดตามผ่านแอปพลิเคชัน Line กลุ่ม ในทุกคดี โดยประกอบด้วย เด็ก ผู้ปกครอง นักจิตวิทยาและผู้ให้คำปรึกษา นอกจากนี้ในบางกรณียังมีเครือข่ายเข้าร่วมกลุ่ม เช่น สถานประกอบการ ครู เป็นต้น ซึ่งการติดตามระหว่างกระบวนการด้วยวิธีนี้ มีประสิทธิผลสูงในการปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมของเด็กและพ่อแม่

ทำให้พ่อแม่มีความใกล้ชิดกับลูกมาก มีสัมพันธภาพระหว่างครอบครัวที่ดีขึ้น ซึ่งส่งผลต่อการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูที่มีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกันศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสมุทรสาครได้มีการติดตามผลหลังจากสิ้นสุดคดี ผ่านแอปพลิเคชัน Line กลุ่มนี้เช่นกัน นับว่าเป็นการติดตามผลเพื่อความแน่ใจว่าเด็กและเยาวชนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ดีขึ้น สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างดีและไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ

2. ปัจจัยความสำเร็จของการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กในการกระทำผิดในคดีทะเลาะวิวาท

จากผลการศึกษาศาสามารถสรุปได้ว่าปัจจัยความสำเร็จของการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กในการกระทำผิดในคดีทะเลาะวิวาท ประกอบด้วยปัจจัยหลักและปัจจัยสนับสนุน ดังนี้

2.1 ปัจจัยหลัก ได้แก่ บุคลากรในศาลและครอบครัว โดยที่บุคลากรในศาล ประกอบด้วย นักจิตวิทยาและผู้ให้คำปรึกษาที่มีประสบการณ์และทักษะด้านจิตวิทยาสูง รวมถึงมีความเสียสละ ทุ่มเท อย่างจริงใจและจริงจัง ในการค้นหาสาเหตุการกระทำผิด การวางแผนแก้ไขได้อย่างตรงจุด การช่วยเหลือและสนับสนุน รวมถึงการติดตามอย่างใกล้ชิด ขณะที่ครอบครัวเป็นพลังสำคัญในการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็ก ความร่วมมือจากครอบครัวสร้างสัมพันธภาพครอบครัวให้ดียิ่งขึ้น สร้างจิตสำนึกที่ดีให้เด็ก รวมถึงสร้างความมั่นคงทางอารมณ์ให้กับเด็กอีกด้วย

2.2 ปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ โครงการของศาลเยาวชนและครอบครัว เครือข่าย และแอปพลิเคชัน สำหรับปัจจัยความสำเร็จของการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กในการกระทำผิดคดีทะเลาะวิวาทในด้านโครงการพบว่า ศาลเยาวชนและครอบครัวจัดโครงการเพื่อแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กและครอบครัวหลายโครงการ เช่น โครงการครอบครัวสัมพันธ์ โครงการครอบครัวอุ่นใจได้ลูกหลานคืน โครงการครอบครัวสุขใจ ห่างไกลยาเสพติด โครงการฝึกวินัยในค่ายทหาร โครงการบรรพชาสามเณร โครงการฝึกอาชีพ ฯลฯ ซึ่งเป็นการบำบัดและฟื้นฟูเด็กและครอบครัวได้เป็นอย่างดี ขณะที่ด้านเครือข่ายนั้นพบว่าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสมุทรสาคร ได้มีการ

สร้างเครือข่ายด้านการศึกษา เครือข่ายองค์กรเอกชน เครือข่ายผู้นำชุมชนที่เด็กและครอบครัวอาศัยอยู่ ซึ่งแต่ละเครือข่ายจะทำหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุน ติดตามเด็กและเยาวชนร่วมกับศาลเยาวชนและครอบครัว ในส่วนของแอปพลิเคชันพบว่า ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสมุทรสาคร ได้มีการนำแอปพลิเคชัน LINE เข้ามาเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนและแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อใช้เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารและส่งข้อมูลความเคลื่อนไหว การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม รวมถึงเป็นช่องทางการให้คำปรึกษา แนะนำของผู้ให้คำปรึกษาที่รวดเร็วและคล่องตัว

อภิปราย

จากการศึกษาวิธีการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับการทะเลาวิวาท ตามมาตรา 132 ในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสมุทรสาคร พบว่ามีวิธีการหลักที่ประกอบด้วย 1) การค้นหาสาเหตุที่แท้จริง ซึ่งจะต้องเกิดจากการสร้างสัมพันธภาพที่ดีของผู้ให้คำปรึกษา ที่ทำให้เด็กและครอบครัว เชื่อมั่น และเชื่อใจว่าการให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นจริง จะเกิดประโยชน์กับพวกเขาจริง โดยผู้ให้คำปรึกษาและนักจิตวิทยา จะต้องมีความทักษะในการสร้างสัมพันธภาพเริ่มต้นสูง 2) การแก้ไขที่ตรงจุด โดยผู้ให้คำปรึกษาต้องรวบรวมข้อมูลที่ถูกต้องและเพียงพอ เพื่อทำการคัดกรอง ตรวจสอบที่ถูกต้อง และวางแผนการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูตรงจุด 3) การหาวิธีช่วยเหลือ โดยพบว่า เป็นกระบวนการที่ยากที่สุด เพราะต้องเกิดจากความทุ่มเท และเสียสละของผู้ให้คำปรึกษาและนักจิตวิทยา ต้องอาศัยประสบการณ์สูงและใช้เวลาในกระบวนการขั้นตอนนี้นานกว่าขั้นตอนที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งขั้นตอนสุดท้ายคือ 4) การติดตามผล ในการติดตามผล จะเป็นการติดตามระหว่างกระบวนการและหลังกระบวนการ โดยการติดตามจะเป็นการติดตามหลายรูปแบบตามความเหมาะสม ทั้งการนัดมาพบ การติดตามผ่านแอปพลิเคชัน Line กลุ่ม ในทุกคดี โดยประกอบด้วย เด็ก ผู้ปกครอง นักจิตวิทยาและผู้ให้คำปรึกษา นอกจากนี้ในบางกรณียังมีเครือข่ายเข้าร่วมกลุ่ม เช่น สถานประกอบการ ครู เป็นต้น ซึ่งการติดตามระหว่างกระบวนการด้วยวิธีนี้ มีประสิทธิผลสูงในการปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมของเด็กและพ่อแม่ ทำให้พ่อแม่มีความใกล้ชิด

สอดคล้องกับงานวิจัยของ พสุ วุฒินันท์ และ นาฏนภางค์ โพธิ์ไพจิตร (2564) ที่ทำการศึกษารื่องแนวทางการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม และพบว่า การให้คำปรึกษาเป็นวิธีการในการพัฒนามนุษย์ให้สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ ด้วยการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น และนำมาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาที่เหมาะสม การให้คำปรึกษาจะเกิดประสิทธิภาพขึ้นได้ กระบวนการให้ความช่วยเหลือที่เกิดจากสัมพันธภาพของบุคคลอย่างน้อย 2 คน คือ ผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษา โดยผู้ให้การปรึกษามีลักษณะส่วนบุคคลที่เอื้อต่อการปรึกษาเชิงจิตวิทยา มีความรู้และทักษะในการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับการปรึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่กำลังประสบความยุ่งยากใจ หรือมีความทุกข์และต้องการความช่วยเหลือให้เข้าใจตนเอง เข้าใจสิ่งแวดล้อม มีทักษะในการตัดสินใจ และหาทางออกเพื่อลดหรือขจัดความทุกข์ ความยุ่งยากใจด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาตนเองไปสู่เป้าหมายที่ต้องการด้วยการสนทนา เพื่อช่วยให้ลดความวิตกกังวลลดความกลัวที่ไม่สมเหตุผล และช่วยให้บุคคลมีสุขภาพจิตและสุขภาพกายที่ดีขึ้น

นอกจากนี้จะเห็นได้ว่าวิธีการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับการทะเลาวิวาท ตามมาตรา 132 ในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสมุทรสาคร สอดคล้องกับแนวคิด วาสนา บุญทรงสันติกุล (2555) กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนมีแนวคิดที่ว่า เด็กเป็นทุนทางสังคม เป้าหมายสำคัญจึงมิได้มุ่งเน้นทำการลงโทษ แต่มุ่งไปสู่การแก้ไข บำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่พลัดหลงเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

ให้สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไม่หวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก และเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว กลไกต่าง ๆ ของกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชนจึงต้องออกแบบขึ้นเป็นการเฉพาะ

ให้มีความเหมาะสมต่อการพัฒนาการเจริญเติบโตของเด็กและเยาวชน

อย่างไรก็ตาม ในการดำเนินการจำเป็นต้องคำนึงปัจจัยความสำเร็จของกระบวนการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาท ตามมาตรา 132 ซึ่งผู้วิจัยพบว่า มีองค์ประกอบด้วยกันประกอบด้วยปัจจัยหลักและปัจจัยสนับสนุน โดยในปัจจัยหลักประกอบด้วย นักจิตวิทยาและผู้ให้คำปรึกษาฯ ซึ่งมีประสบการณ์และทักษะด้านจิตวิทยาสูง ต้องมีความเสียสละ ทุ่มเท อย่างจริงจังและจริงจัง ในการค้นหาสาเหตุการกระทำความผิด การวางแผนแก้ไขได้อย่างตรงจุด การช่วยเหลือและสนับสนุน รวมถึงการติดตามอย่างใกล้ชิด และต้องได้รับความร่วมมือจากครอบครัว ซึ่งเป็นพลังสำคัญในการร่วมแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู เด็ก ความร่วมมือของครอบครัวจะเป็นการสร้างสัมพันธภาพของครอบครัวให้ดีขึ้น รวมถึงเป็นการกระตุ้นจิตสำนึกเด็กให้เห็นว่าในยามที่ตนเองเกิดวิกฤติในชีวิต ครอบครัวให้การดูแลตนเองอย่างไร รวมถึงจะเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงทางอารมณ์ให้กับเด็กได้เป็นอย่างดี

ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของพระมหาถาวร ถาวโร (2564) ที่พบว่า แนวคิดการให้คำปรึกษาแบบมีส่วนร่วม ผู้ให้คำปรึกษาต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติและทักษะที่ดีในการให้คำปรึกษา เพื่อมุ่งหมายส่งเสริมให้ผู้มาขอรับคำปรึกษามีความตระหนักรู้ มีพฤติกรรมที่สม่ำเสมอ สามารถควบคุมตนเองได้ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปสู่แนวทางที่พึงปรารถนา ส่งเสริมทักษะ และความสามารถของผู้มาขอรับคำปรึกษาในเรื่องการตัดสินใจ แก้ไขปัญหา และวางโครงการอนาคตในการพัฒนาชีวิตได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการให้คำปรึกษา (Counseling) จะประกอบด้วยปัจจัยพื้นฐานสำคัญ คือ 1) ผู้รับบริการปรึกษา 2) ผู้ให้บริการปรึกษา 3) การสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้บริการปรึกษากับผู้รับบริการ ปัจจัยต่อมาคือ ปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ โครงการต่าง ๆ ของศาลเยาวชนและครอบครัว ที่เป็นส่วนสนับสนุนที่สำคัญในการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู เด็กและครอบครัว เช่น โครงการครอบครัวสัมพันธ์ โครงการครอบครัวอุ่นใจได้ลูกหลานคืน โครงการครอบครัวสุขใจ ห่วงไกลยาเสพติด โครงการฝึกวินัยในค่ายทหาร โครงการบรรพชาสามเณร โครงการฝึกอาชีพ ฯลฯ เครือข่าย โดยมีเครือข่ายให้การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การศึกษาและอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นเครือข่ายด้านการศึกษา เครือข่ายองค์กรเอกชนต่าง ๆ หรือแม้กระทั่งเครือข่ายผู้นำชุมชนในพื้นที่ดูแลกลุ่มเป้าหมาย คอยส่งเสริม สนับสนุน และติดตาม

สรุป

1. วิธีการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาท ตามมาตรา 132 ในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสมุทรสาคร มี 4 ขั้นตอนสำคัญ คือ ขั้นแรก การมุ่งค้นหาสาเหตุที่แท้จริง โดยเริ่มจากการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ให้คำปรึกษา นักจิตวิทยา เด็กและครอบครัว เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นจริงและเป็นประโยชน์ ขั้นที่สอง การแก้ไขที่ตรงจุด โดยผู้ให้คำปรึกษาจะนำข้อมูลที่ได้มาวางแผนแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู ร่วมกันกับนักจิตวิทยา เช่น แก้ไขที่ตัวบุคคล หรือแก้ไขที่สภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก ขั้นที่สาม หาวิธีช่วยเหลือ เช่น การสร้างเครือข่ายในโรงเรียน สถานประกอบการ โรงพยาบาล รวมถึงการส่งเด็กและครอบครัวเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ที่ศาลจัดขึ้น และขั้นสุดท้าย คือ การติดตามผลระหว่างกระบวนการและหลังกระบวนการ เช่น การให้เด็กและครอบครัวเข้ามารับคำปรึกษาเดือนละ 1 ครั้ง ร่วมกับการติดตามผ่านแอปพลิเคชัน Line กลุ่ม

2. ปัจจัยความสำเร็จของการแก้ไข บำบัด พื้นฟูเด็กในการกระทำผิดในคดีทะเลาะวิวาท ประกอบด้วย ปัจจัยหลัก ได้แก่ บุคลากรในศาลและครอบครัว ที่เสียสละ ทุ่มเทในการค้นหาสาเหตุการกระทำผิด การวางแผนแก้ไขได้อย่างตรงจุด การช่วยเหลือและสนับสนุน รวมถึงการติดตามอย่างใกล้ชิด ขณะที่ครอบครัวเป็นพลังสำคัญในการแก้ไข บำบัด พื้นฟูเด็ก ความร่วมมือจากครอบครัวสร้างสัมพันธภาพครอบครัวให้ดียิ่งขึ้น สร้างจิตสำนึกที่ดีให้เด็ก รวมถึงสร้างความมั่นคงทางอารมณ์ให้กับเด็กอีกด้วย นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยความสำเร็จของการแก้ไข บำบัด พื้นฟูเด็กในการกระทำผิดในคดีทะเลาะวิวาทนั้น ยังมีปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญ ได้แก่ โครงการของศาลเยาวชนและครอบครัว เครือข่าย และแอปพลิเคชัน LINE ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการบรรลุนิติภารกิจของการแก้ไข บำบัด พื้นฟูเด็กและเยาวชน ในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสมุทรสาครอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษาวิจัยพบข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของรัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถาบันครอบครัว ควรมีการส่งเสริมและให้ความรู้ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็ก และวัยรุ่น เพื่อลดอัตราการกระทำผิด นอกจากนี้ เสนอให้มีการศึกษาวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ในการแก้ไข บำบัด พื้นฟูเด็กและเยาวชน ในคดีการกระทำผิดต่าง ๆ ให้มากขึ้น รวมถึงเผยแพร่ความรู้เพื่อนำไปใช้ในการแก้ไข บำบัด พื้นฟูเด็กและเยาวชนที่เป็นรูปธรรมและได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม. (2548). *คู่มือครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- นพดล กรรณิกา. (2552). *โครงการวิจัยเพื่อเฝ้าระวังรักษาคุณภาพเยาวชนไทย กรณีศึกษาตัวอย่างนักเรียน – นักศึกษาภาคปกติในทุกสังกัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย และทบวงมหาวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ.
- พระมหาถาวร ถาวโร. (2564). การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม. *วารสารพุทธจิตวิทยา*, 6(2), 62-68.
- พระสรวิชัย อภิปัญญา และนิเวศน์ วงศ์สุวรรณ. (2553). *การสร้างและพัฒนารูปแบบการลดพฤติกรรมความรุนแรงของวัยรุ่นตามแนวทางพระพุทธศาสนา*. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พสุ วุฒินันท์ และนาฏนภางค์ โพธิ์ไพจิตร. (2564). แนวทางการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม. *วารสารพุทธจิตวิทยา*, 6(1), 9-18.
- สินธะวา ความดิษฐ์. (2559). *ประเทศไทย 4.0 การศึกษาไทย 4.0* การศึกษา 4.0 เป็นยิ่งกว่าการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมพร โกมารทัต. (2559). *การศึกษาการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในกรุงเทพฯและปริมณฑล*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

- เฉลย คงปริพันธ์. (2544). ปัญหาและมาตรการป้องกันแก้ไขการทะเลาะวิวาทของนักศึกษากลุ่มข้างอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. (ปริญญาครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต). สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์. (2559). การศึกษาไทย 4.0 ในบริบทการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ: ศูนย์ประชุมวายุภักษ์ โรงแรมเซ็นทรา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์แจ้งวัฒนะ.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2560). การศึกษา 4.0 เป็นยิ่งกว่าการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาสนา บุญทรงสันติกุล. (2555). เครือข่ายชุมชนกับความสำเร็จในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม.
- อังคีร์ ศรีภคกร. (2559). นิยามและประสบการณ์การใช้ Education 4.0 ในการเรียนการสอน. สืบค้น 22 มกราคม 2567 จาก <https://www.youtube.com/watch?v=yTgZDU5YF1I>.